

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 4, MD-2012, IDNO 1013620006757
E-mail: info@aopd.md; Tel: +373 22 23 42 61

Data 08.09.20 nr. 077

Parlamentul Republicii Moldova

Stimați deputați,

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități urmărește cu îngrijorare evoluția evenimentelor ce au loc în Republica Moldova și identifică un șir de încălcări ale drepturilor persoanelor cu dizabilități.

În acest context, evidențiem încălcări ce vizează realizarea dreptului la pensie de dizabilitate. La etapa actuală, legislația Republicii Moldova prevede mai multe categorii de pensii: pensia pentru limită de vârstă, pensia de urmaș, **pensia de dizabilitate**, pensia specială. (Legea sistemului public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, art. 9) Pentru a beneficia de pensie de asigurări sociale persoana trebuie să confirme un stagiul de cotizare care include în sine atât perioade contributive, cât și perioade necontributive. Printre perioadele necontributive se identifică și cea de îngrijire a unui copil cu dizabilitate severă sub vârsta de 18 ani sau a unei persoane cu dizabilitate severă de către unul dintre părinți, de către tutore sau curator, până la angajarea în funcția de asistent personal. Totodată, remarcăm că aceste perioade au fost introduse în lege relativ recent, iar din 1 ianuarie 1999 membrii familiilor care au îngrijit la domiciliu copii sau adulți cu dizabilitate severă nu au avut posibilitate să se bucure de dreptul de a include această perioadă în stagiul de cotizare. Astfel, la etapa actuală, foarte multe persoane care au îngrijit de persoane cu grad sever de dizabilitate, astăzi beneficiază de pensie foarte mică.

Reieșind din cele relatate, ne expunem asupra necesității ajustării legislației și recalculării pensiilor pentru aceste persoane.

Un alt aspect important este recalcularea pensiei de dizabilitate pentru persoanele care după stabilirea acestei prestații continuă să activeze, achitând contribuții de asigurări sociale. Modificările efectuate actualmente la Legea sistemului public de pensii ar asigura aplicarea uniformă a legislației, eliminând discriminarea care există la etapa actuală între beneficiarii de pensie pentru limită de vârstă și beneficiarii de pensie de dizabilitate. Remarcăm că în legislație au fost introduse aceste modificări care oferă dreptul la recalculare, în anumite condiții, a pensiei

Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 4, MD-2012, IDNO 1013620006757
E-mail: info@aopd.md; Tel: +373 22 23 42 61

pentru limită de vârstă pentru persoanele care continuă să activeze după stabilirea acestei prestații. Totodată, aceste modificări, deși binevenite, nu vizează pensia de dizabilitate.

De asemenea, solicităm modificarea prevederilor din anexa nr. 3 la Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii. Modificarea vizează aspectele discriminatorii la calcularea pensiei de dizabilitate. Astfel, la moment, pensia de dizabilitate, în raport cu gradul de dizabilitate, se calculează după câteva formule în dependență de gradul de dizabilitate. Una din componentele de esențiale ce stă la baza formulei de calcul este venitul mediu lunar asigurat valorizat (V_{av}). În noțiunea venitului mediu lunar asigurat valorizat (V_{av}) este menționat că acesta nu poate fi mai mare decât mărimea dublă a salariului mediu pe țară pe anul precedent anului stabilirii pensiei. Acest fapt este unul discriminatoriu, or o asemenea prevedere nu există în formulele de calculare a altor tipuri de pensie – cea pentru limită de vârstă etc.

În acest context, propunem modificarea Legii sistemului public de pensii în scopul reglementării dreptului de a solicita reexaminarea dreptului la pensie pentru persoanele care activează în câmpul muncii după stabilirea pensiei de dizabilitate și înlăturarea aspectelor discriminatorii.

Cu respect,
Director executiv

Galina CLIMOV